

ΒΕΡΟΙΑ

30 Ιαν. 1927

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ
ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Υποτεχνική στήλη

Ἐπίλεκτοι Ἐνερργάται

Ποτὲς κακῶνδς
τῆς μάχης

ΒΕΡΟΙΚΟΣ

Ναυούσις μου γλυκὰ ὁ θαῖς
ἐπαισία καὶ πλάνης μου μέτα
στὴν μάχη, σὴ φαντασία
ΟΔΟΓΥΡΑ... παντοῦ κα-
νὼν... ἀντάρα... χαλάσματα
ἐπὶ... ἄνδρς στὴ γῇ νε-
ροῖ τραυματίες, κανόνια
δα, ντουφέκια,.

Πέρα μακρὰ ἀκόμη
ροτῶν κανόνια, καὶ
σ'... πὸ κεννὸς ἀστρά-
τους σπαδιά.

...Δωδὸ ἔρμω κοιμητήρι
οὐρὰ ἢ σιωπὴ παταγώνε-
α διὰ ἔξοδον... ξεφυγὰν
τὸ πένθος τοῦ χρόνου...
τὰ κακοφύλλια πάγα-
ς... ἀντὰ νὰ βροντῶν καὶ
ἀδελφὰ φωτὶς νὰ βρά-
νουν... τάλωνι καὶ ἀντὰ δὲν
λυμεντοῦν καὶ...

Παντοῦ θανάτου σιγὴ ἀ-
λάφη καὶ ἀντὰ καὶ ἀντὰ...
αὐτὰ ῥέγος τὴν δια-
σπῆ τὴν μαύρη ἰσχύα τοῦ
αἵμου....

...καθύστε... ἡ ζωὴ γὰρ λίγο
θανάτου...

Ρηθεὶς διὰ τοῦ Σαβασμ. Μη-
τροπόλεως καὶ Σωφρονίου Σιαμου-
λῆ ἐν τῇ Γεννασίᾳ τῇ ν παρελθού-
σαν Κυριακῇ.

Μοὶ εἶπε ἰδιαιτέρως συμ-
παθὲς ὁ ὁδοιπορικὸς Σύνδε-
σμὸς μας. Ἀνέκαθεν ἠγά-
πων τὰς ὁδοιπορίας. Θεω-
ρῶ αὐτὰς καὶ ὑπὸ ἐποψίν
υγείας καὶ ὑπὸ ἐποψίν ἀ-
ναπτυξιακοῦ οὐδαιότητος.
Εἶπε δι' ἐμὲ μίαν τὴν μεγί-
στων ἡδονῶν τῆς ζωῆς.

Βλέπει τις ἀκριβῶς, ὁδοι-
πορῶν, περισσότερον μέ-
ρος ἀπὸ τὴν ζωὴν τὴν κα-
θημερινὴν τὴν, ὅσῳν ἐ-
καναλαμβάνει μονοτόνως.

Βλέπει καὶ ὄρη καὶ πο-
ταμούς καὶ λίμνας καὶ ἀν-
θρώπους ἀγνωστούς καὶ δια-
φορετικούς καὶ τρόπον ζω-
ῆς διάφορον. Ἡ κίνησις
καὶ ὁ καθαρὸς ἀὴρ μετα-
δίδουν εἰς αὐτὸν ζωὴν καὶ
χαρὰν καὶ καθιστοῦν αὐ-
τὸν εὐθυμον, μετ' ὅλας
τὰς κακυχὰς καὶ τὰς στε-
ρίσεις αἱ ὁποῖαι συνοδεύου-
σι πολλὰκις τὰ ταξείδια
καὶ μάλιστα εἰς τὰ μέρη
μας.

Ὅταν δὲ, ὅπως συνέπτ-
ται ὁ Σκόλλος μαζὶ στὴν
ἐπίσκεψιν τῶν διαφόρων
τόπων καταβάλλεται προσ-
ποδία νὰ ἐξετασθῇ ὁ τό-
πος, ἡ φύσις, ἡ ἱστορία
τῆς πατρίδος, ἡ ὑπηρεσία
ἣν παρέχει ἐν τοιαύτῳ ζω-
ματιῶν δὲν εἶναι μικρὸν.
Κιτοικοῦμεν πόλιν μικρὰν
καὶ ἐν τοιαύτῳ ἀγνωστοῦμεν
οἱ πλεῖστοι εὐμόνον τὴν
ὀχὶ μεγάλαν ἀλθῶς, ἱστο-
ρίαν τῆς ἀλλὰ καὶ πολλὰ
ἀκόμη πολλὰ τῶν μνημι-
ων καὶ τῶν τοποθεσιῶν
τῆς. ἔχει ἡ ἐπαρχία μας
περιφέρειαν οὐχὶ ἐκτετα-

μένην καὶ ὅμως ὑπάρχου-
σιν οὐχὶ οἱ λόγοι ἀγνωστοῦ-
τες πέραν τῆς γενε-
τήρας αὐτῶν.

Πόσοι ἄραγε ἐκ τῶν ἀ-
κροατῶν γνωρίζουσιν ἐκ τοῦ
συνεγγὺς τὴν Λουδιαν λί-
μνην μετὰ τὰς προεκτάσεις
τῆς τὸν περίφημον βάλτον
τῆς; Θὰ ἤκουσαν ὅλοι
τοὺς θρυλικούς ἀγῶνας
οἵτινες διεξήχθησαν ἐκεῖ
κατὰ τὸν Μακεδονικὸν ἀ-
γῶνα, ἀλλὰ τίς ἔχει σαφὴ
ἰδέαν τῆς φύσεως τῆς λι-
μνης αὐτῆς καὶ τίς γνω-
ρίζει τὴν κοιμητικὴν
ἥτις κρύπτεται κάτω τῆς
πλέον ἢ πεζῆς ὀνομασίας
τοῦ βάλτον; Ἐπεσκεφθὲν
ἐν μέρος αὐτοῦ τὸ θέρος,
ἐπληρῶν πόδων παλαιῶν
καὶ ἔμεινα ἐκπληκτικὸς
πρὸ τῆς γοητείας ἣν αἰ-
σθάνεται τις πλέον ἐπὶ
τῆς εὐτελεῖς λέμβου ἥτις
ἀντικατέστησεν ἀπότινος
τὸ ἀρχαῖον μονόξυλον.

Ἐὰν ὑπῆρχον ὀργανομέ-
νοι παρ' ἡμῖν ὁ βαρβαρι-
στὴ λεγόμενος τοιρισμὸς
ὀχλ. ἡ ἀγάπη πρὸς τὰς
ἐκδρομὰς, ἀσφαλῶς, νομί-
ζω, μία ἐκδρομὴ εἰς τὴν
λίμνην ἢ εἰς τὸν βάλτον
εἶς ἢ δύο εἰς τὴν ἡμερησί-
αν διατάξιν, καὶ τοῖς
ὡς ἀπὸ υγιεινῆς ἀπ-
ὼς δὲν εἶναι τοιαύτη
ἐπιχείρησις. Ἐνδεδοίμην
δι' ἐνθουσιασμοῦ μὴ
ὡς υγιεῖς. Ἐπειδὴ
ἀίστια ἀναμένεται ἡ
ἐξήρανσις ὅλων αὐτῶν
τάσεων, ἡ τοιαύτη
τάσις ἐνδεκνύται
μᾶλλον. Θὰ εἴη τις
κινὴ νὰ καυχᾶται ὅτι
πρᾶγματα τὰ ὁποῖα ο

Λεβ. Μητροπολίτου
Βεροίας καὶ Ναού-
σης κ. Λ. Λταμούρη

ΒΕΡΟΙΑΚΟΣ. Β' σελ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου) 13

1427

Ἀλλ' ἡ προκήρυξις τῆς δῆθεν ἐλευθερίας ταύτης ἀπηγόρευσε συγχρόνως πᾶσαν ἐπιγαμίαν μεταξὺ τῶν 4 Μακεδονικῶν τμημάτων ἢ ἐπαρχιῶν, πᾶσαν ἐμπορικὴν ἐπιμειξίαν, πᾶσαν ἐξόρυξιν χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, πᾶσαν εἰσαγωγὴν ἁλατος! Ἀπηγορεύθη ἐπίσης ἡ διατήρησις στολίου ἢ στρατοῦ οὔτε ὀπλοφορία τελευταῖον δὲ τὸ καὶ σκληρότατον καὶ ἀπανθρωπώτατον πάντων ἀνγνώσθησαν τότε ἐν Ἀμφιπόλει τὰ ὀνόματα ποντιῶν τῶν ἡγεμόνων τῶν αὐλικῶν, τῶν στρατηγῶν, τῶν ναυάρχων, τοῦ σβευτῶν, ὑπαλλήλων καὶ πάντων ἐν γένει τῶν ὑπηρετησάντων τὴν Πατριδα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὑπὸ τὸν Περσέα καὶ διετάχθησαν πάντες μετὰ τῶν ὑπὲρ τὰ πεντεκαδεκα ἔτη γεγονότων παίδων νὰ ἐγκαταλείπωσι τὴν Μακεδονίαν καὶ μετ' ὧσιν εἰς Ἰταλίαν, ἐνθα ὀφείλον νὰ ἐγκαταβιώσωσι. Τοῖς δὲ μὴ πειθομένοις ἐπέκειτο θάνατος.

Τῶν Μακεδόνων πειραθέντων ἀργότερον νὰ ἀποσώσῃσι τὸν Ρωμαῖκὸν ζυγόν. οἱ Ρωμαῖοι κατήργησαν καὶ τὴν «ψύτριν» αὐτὴν ἐλευθερίαν τῆς Μακεδονίας καὶ ἐκήρυξαν αὐτὴν Ρωμαϊκὴν ἐπαρχίαν, ἐπὶ Μετέλλοις. Καὶ τοῦτοῦ τρόπου τὰ βιττήματα τὰ ὅσιν εἶχον τὸ ἐμπόριον τοῦ ἁλατος, καὶ αἱ πόλεις, αἰτεῖσθαι ἔρχοντο τὰ μεταλλεῖα τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου ἐντελῶς ἐξέπεπσαν. αἱ δὲ πόλεις αἵτινες δετήρουν μεχοι τοῦδ' τὰ ὀχυρώματα καὶ τὰ τεχνὰ πρὸς ἀμυναν κατὰ τῶν βαρβάρων ἐπιδρομῶν, διετάχθησαν νὰ καταδύωσιν αὐτά.

Τὰ βιττήματα κείμενα παρὰ τὴν Πέλιν, τὴν ἁλωρον καὶ τὴν Βόλβην λίμνην, ἅτινα ἦσαν τὰ κάλλιστα καὶ εὐφορώτατα, ὁ μὲν Αἰμίλιος Παῦλος εἶχε πωλήσει, ὁ δὲ Μέτλος ἀναλκῶν αὐτὰ ἔδωκεν ὑπ' ἐνοίκιον τοῖς τιμειταῖς! Τὰ ἱεροφρβεῖα ὅμως τῆς Πέλλης καὶ τῆς Βεροίας ἤκμαζον ἔτι καὶ μετὰ τὴν Β' μ.χ. ἐκαιοντιστηρίδα.

Καταστροφίσις τῆς Πέλλης ὑπὸ τῶν Δαλματῶν καὶ Πινονίων, ὁ αὐτοκράτωρ Νέρβας (96—98 μ.χ.) ἔδωκεν εἰς τὴν Βεροίαν τὸν τίτον τῆς Μητροπόλεως, ἀνακαταστήσαν τὴν Πέλιν.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ προτελευταίου αἰφυλίου ὁρμαϊκοῦ πολέμου (49 π.χ.) ἡ Θεσσαλονίκη κατέστη ἐδρα τῆς μερίδος τοῦ Πομπηίου, ὅστις ἐκήρυξεν ἐλευθερίας πρὸς τὰς Μακεδονικὰς πόλεις, αἵτινες ἔκαντο ἐν τῇ ὁρμῇ δι' ἧς διήρχοντο οἱ ὁρμαϊκοὶ στρατοί, ἢ εἶχον ἀηδύνη ὑπὲρ τῆς τριανδρίας καὶ κατὰ τῶν δημοπροσιῶν. Οὕτως ἐλευθερώθησαν (καὶ ἂν τὸ ὁρμαϊκὸν πάντοτε τρόπον) μεταξὺ ἄλλων, ἡ Θεσσαλονίκη ἢ Πέλλα, ἡ Ἐδεσσα καὶ ἡ Βέρμη ὅπου μετετέθη κατόπιν στρατόπεδον τοῦ ἱερομνήτου. Τὴν περὶ τὴν σύμμικτον οὖσαν καὶ μελέτης δεσμεύων, ὁ Πλούταρχος, ἐγύμναζεν ἐν Βεροίᾳ καθήμενος (ὁ Πομπηῖος) οὐκ ἀργός, ἀλλ' ὥσπερ ἀκμάζοντι χρόμενος αὐτῷ πρὸς τὰ γυμνάσια.